

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

• Nr. 75 (6344)

• Ceturtdien, 1992. gada 15. oktobrī

• Cena 3 rubļ. (kioskos)

SANĀKSME PREIĻU PILSĒTAS VALDĒ

Preiļu pilsētas valdē notika pilsētas dienestu vadītāju sanāksme, kurā tika analizēta situācija, kas patlaban izveidojusies. Tajā piedalījās arī rajona TDP priekšsēdētājs Ilqvars Muzikants.

Viskritiskākais stāvoklis patlaban ir apgādē ar gāzi (*sk. "Zarāna informāciju avīzes 2. lpp.*). Visi dienesti tika aicināti izstrādāt rīcības plānus gadījumam, ja gāzes piegāde ieilgs. Ka tā var būt, liecina politiskā situācija, kas izveidojusies Latvijas un Krievijas attiecībās. Mums kādreiz tik «draudzīgās» valsts vadoni labprāt redzētu latvju lautu neapmierinātu un sašķeltu, Latvijas ekonomiku — vēl nestabilāku. Tāpēc no Krievijas puses sācies sava veida boi-

kots energoresursu piegādēs. Taču no tā cieš ne tikai latvieši, bet visas Latvijā dzīvojošas tautas...

Rajona TDP priekšsēdētājs I. Muzikants aicināja pilsētas dienestu vadītājus domāt par to, kā izdzīvot, ja nebūs ne tikai gāzes, bet arī sāks nepietikt elektroenerģijas. Viens no variantiem, kas lika piedāvāt pilsētas valdei, — pie daudzstāvu mājām būvēt ar malku kurināmas virtuves.

Tikai... Kur un par kādu naudu sagādāt ķieģeļus un citus materiālus? Un cik virtuvju vajadzēs sabūvēt, lai visi daudzdzīvokļu nama iedzīvotāji vismaz reizi dienā tiktu pie ēdiena vārīšanas?..

Siltumtīklu uzņēmums sācis apkures sezonu, un mājās sāk ienākt siltums. Gan tajos dzi-

vokļos, kuru irnieki par apkuri norēķinājušies, gan arī tajos, kur cilvēki nespēj (vai negrib) maksāt. Tie, kam noteikti atvieglojumi, nu «šturme» pilsētas valdes māju, lai noformētu attiecīgus dokumentus un saņemtu pensionāriem un mazturīgajiem paredzētās kompensācijas.

Bet ir arī tādu cilvēku kategorija, kuri savu sašutumu par pašreizējām nedienām izgāz tikai un vienīgi uz valdes priekšsēdētāju Juri Bricu, nepārtraukti zvanot gan uz darbu un mājām un draudot. Acimredzot, cilvēki neapzinās (laikam, neskatās televīziju, nelasa presi), ka citur situācija ir vēl kritiskāka un arī par apkuri daudzos rajonos jāmaksā krietni vairāk. Protais, katram ir tiesības izteikt

savas domas par pilsētas valdes vai tās municipālo uzņēmumu darbību, bet ne jau tādā veidā un formā.

...Kādā savā laikā populārā televīzijas raidījumā puīši, kas to vada, reiz mācīja, kā izcept olas... uz gludekļa. Smejies vai raudi, bet patlaban situācija ir tieši tāda.

Un tomēr panikai ļauties nevajadzētu. Pagaidām vismaz dzīvokļos būs silti. Un varbūt arī valdība izpildīs pirmdienas vakarā Latvijas televīzijā izteikto solījumu sagādāt dotācijas, lai visas ģimenes varētu norēķināties par apkuri un tām paliktu nauda iztikai. Tad mēs visi justu, ka daudzie nodokļi, kurus maksājam, vismaz kaut kādā veidā nāk atpakaļ.

Aina Iljina

• Vēl tagad var dzirdēt runājam, cik labi izskanējis pusstundu ilgais koncerts Latgales Televīzijas sabiedrības raidījumu ekrānā, ko sniedza siera rūpnīcas folkloras ansamblis «Mūderneica» kopā ar rajona kultūras nama lauku kapeli. Abus kolektīvus vada Jānis Teilāns. Tika izpildītas dziesmas par darbu un ražas svētkiem ar Jumja ķeršanu, gaidāmo Miķeldienu.

• Aizvadītās nedēļas beigās satraukuma pilnus brīžus republikas veterinārajā departamentā pārdzīvoja grupa Preiļu veterinārās pārvaldes darbinieku ar tās priekšnieku, rajona valsts vecāko veterināro inspektoru Jānis Kacāru vadībā. Nu viņiem atestācijas komisija piešķirusi attiecīgas kategorijas, atbilstoši kurām saņems atalgojumu.

• Gada deviņos mēnešos apdrošināšanas firmas «Latva» Preiļu nodaļa saviem klientiem izmaksājusi 2 miljonus 485 tūkstošus, Līvānu — vienu miljonu un trīs simtus tūkstošus rubļu.

Soruden, rūgtas pieredzes mācīti, daudzi zemteiki un paju sabiedrības noslēdza līgumus par ziemāju sējumu apdrošināšanu par valsts līdzekļiem. Taču tā vēl nav norēķinājusies par šīsvasaras sausuma nodarīto postu (rajonā aprēķināti ap 50 miljoniem rubļu), tālab nevar droši zināt, vai tā negadās arī nākamgad. Toties firma «Laiva» labprāt apdrošina šos sējumus par personīgajiem līdzekļiem. Ja valdība tomēr būs spējīga norēķināties ar saviem klientiem, firma gatava atdot maksātājiem viņu naudu.

A.RANCĀNS

• Pēc siltumtīklu uzņēmuma ziņām līdz 1. oktobrim par apkuri un siltu ūdeni Preiļos

samaksājis 731 patērētājs no 1578. Sāk maksāt arī pensionāri, kuri gaidīja dotāciju. Starp nemaksātājiem daudz tādu, kuri gaida apkures sākumu, un tikai tad domā sākt maksāt.

ZIŅAS

• Turpinās pārbaudījumi valsts valodā. Pirmdien komisijas priekšā stājās 28 Preiļu vairumtirdzniecības bāzes darbinieki. Visi bija nopietni gatavojušies, apmeklējuši nodarbības. Bāzes galvenā grāmatvede Olga Kivleniece labi nokārtoja trešās pakāpes eksāmenu, pārējiem bija jākārt otrās pakāpes eksāmens. Var atzīmēt ekonomistes Līdijas Jakovļevas, prečzinie Zinaīdas Rimšas, grāmatvedes Olgas Mihailovas, prečzinie Raisas Leščevas, cenu ekonomistes Marinas Kolesnikovas panākumus latviešu valodas apgūšanā. Diemžēl sešiem darbiniekiem neizdevās nokārtot eksāmenu (četri no tiem nesen dzīvo Latvijā), tāpēc viņi vēlreiz stāsies komisijas priekšā decembrī.

L.ZENKEVIČA

• «Novadnieks» zainteresējās Preiļu krājbankas valūtas nodaļā, vai tās ir baumas vai arī patiešām kāds vietējais iedzīvotājs, nopircis momentloterijas biļeti, ir ticis pie lielā laimesta. Jā, šāds gadījums ir noticis. Gluži saprotamu iemeslu dēļ mūsdienās šāda veiksmīniece vārdu nevar darīt zināmu atklātībai, tomēr šis cilvēks ir Preiļu rajona iedzīvotājs, bet viņa laimests — 1000 dolāri.

Kādam citam ir veicies vinnēt 50 dolārus. Varam nomierināt vietējos gangsterus — šādas summas valūtas nodaļā nav atrodamas, laimestu uz vietas izmaksā tikai piecu dolāru apmērā, bet pēc tūkstoša ir jābrauc uz Rīgu.

L.RANCĀNE

• Notika rajona kultūras darbinieku seminārs, uzsākot jauno darba sezonu. Klubu vadītāji pārrunāja savu iestāžu izdzīvošanas jautājumus. Juriste Nadežda Koļcova informēja par jaunumiem darba likumdošanā. Valsts rajona kultūras inspektore Inta Ancāne stāstīja par redzamākajiem pasākumiem Latgales kultūras dzīvē. Rajona galvenās bibliotēkas darbinieces bija sagatavojušas literatūras izstādi par Latvijas Republikas valsts svētku, tostarp 18. novembra un Lāčplēša dienas, svēināšanu no «vecajiem» laikiem līdz mūsdienām. Par tiem runāja RKN metodike Silvija Kurtiņa.

• Rajona deju kolektīvi uzsākuši gatavošanos XI Deju svētkiem. Kolektīvu vadītāju pirmās nodarbības vadīja jaunais virsvadītājs Tālis Lukjanskis. Dejojāji apguva deju no Latgales novada programmas. Šajās nodarbībās piedalījās arī Ludzas rajona pārstāvji.

• Lielās krievu dzejnieces Marinas Cvetajevas simtgadei veltīta daiļliteratūras izstāde Līvānu pilsētas bibliotēkā. Tā iepazīstina gan ar šo savdabīgo un ļoti pretrunīgo personību, gan viņas daiļradi. Daudz publikāciju un interesantu materiālu ir parādījušies presē tieši pēdējā laikā — jubilejas gadā.

V.ROMANOVSKIS

Bezdarbniekiem ir iespējas strādāt Vācijā

Joprojām saspringts stāvoklis saglabājas rajona iedzīvotāju nodarbinātības jomā. Pašlaik nodarbinātības valsts dienesta Preiļu nodaļā reģistrēti 685 darba meklētāji, no kuriem 623 atzīti par bezdarbniekiem, bet 560 piešķirts bezdarbnieka pabalsts. Bezdarbnieka pabalstos septembrī izmaksāts 993 121 rublis. 24 cilvēkiem jau beidzies likumā noteiktais 6 mēnešu laika periods, un viņi kļuvuši par ilgstošajiem bezdarbniekiem bez tiesībām saņemt pabalstu.

Izmainījušies arī bezdarbnieka pabalsta apmēri. Saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru Padomes lēmumu Nr. 418 no šī gada 1. oktobra noteikta piemaksa pie bezdarbnieka pabalsta — 1000 rubļu mēnesī no valsts sociālās apdrošināšanas budžeta. Tāpat noteikta

piemaksa bezdarbnieka apgādībā esošajiem ģimenes locekļiem — 750 rubļu mēnesī, arī no valsts sociālās apdrošināšanas budžeta līdzekļiem. Tāpēc izziņās, kuras bezdarbnieki iesniedz nodarbinātības dienesta nodaļā, obligāti uzrādāmi tie ģimenes locekļi, kuri atrodas šīs personas apgādībā.

Šī gada 20. un 21. oktobrī Preiļu nodarbinātības nodaļā būs iespējams saņemt informāciju par iespējām strādāt sezonas darbus apvienotajā Vācijā, tāpēc interesentus lūdzam norādītājās dienās griezties nodarbinātības nodaļā. Sīkākas ziņas iespējams saņemt pa tel. 23100.

S. Bernāns,
nodarbinātības valsts dienesta
Preiļu nodaļas vadītājs

Gāzes nav ne Preiļos, ne Līvānos

Nu ir pienākusi tā diena, kad Līvānos sašķidrinātā gāze ir tikai 12 dzīvokļos. Tās krājumi izsīkuši arī Preiļos. Svētdienas vakarā gāze atslēdzās Celtnieku ielas dzīvojamā masīva 323 dzīvokļos, pirmdienas rītā, skumji skatolies uz dzīvojamā namu logiem, aizgriezām gāzes cisternu ventilus Liepu ielā pie veikala «Koooperators», un tur bez gāzes palika 369 ģimenes. «Zilā liesma» būs apdzisusi arī Viļānu ielas 106 dzīvokļos. Laukos gāzes nav 8 saimniecībās. Agrofīrmā «Turība» vien bez gāzes palikuši 136 dzīvokļi. Drīz gāze beigsies arī pārējos Preiļu pilsētas daudzstāvu namos.

Gāze beigusies, kā būt? Tā mums nemītīgi zvana un taujā iedzīvotāji. Diemžēl

neko iepriecinošu pateikt nevaru. Sašķidrinātās gāzes cisternu izsūtīšana no Krievijas nav paredzama vēl vismaz 2 nedēļas, turklāt ne viena vien diena pāies, kamēr tās būs ceļā uz Latviju.

Kāpēc tad gāzes krājumi tik ātri izsīka? Dzīvokļi netika apkurināti, nebija arī siltā ūdens, un, neskatoties ne uz kādiem brīdinājumiem un lūgumiem, iedzīvotāji gāzi sāka plaši izmantot gan ūdens karšēšanai, gan dzīvokļu apsildīšanai. Līdz ar to gāzes patēriņš pieauga vairākas reizes. Un tā uz šodienu rajonā vairāk nekā 2000 ģimenēm jāiztiek bez gāzes.

J. Zarāns,
Preiļu gāzes apgādes rajona
galvenais inženieris

LTF — BŪT VAI NEBŪT?

Pienācis laiks izlemt — būt vai nebūt LTF kustībai rajonā? Jo tuvojas Latvijas Tautas frontes kongress, kurā savukārt tiks spriests — vai tiks uz LTF bāzes dibināta jauna partija vai arī LTF joprojām paliks arvien vairāk izsīkstoša tautas kustība. Un to — aiziešanu no Tautas frontes ar tās idejām un saukļiem — var saprast, jo cilvēks Latvijā — neatkarīgi no tā, vai viņš ir pilsonis vai nav, neatkarīgi no tautības — ir nostādīts problēmas priekšā, kad jādomā, kā sagādāt ēdienu, siltumu mājā, un, nedod Dievs, — ja nu gadās saslimt! Pārī visam var pacelt lozungu «Vislatvijas spekulanti, savienojieties!», jo tas, kas kādreiz lika nīdētš čigānu tautības vidū, nu ir pārņemis daudz tautību bērņus.

Joprojām nav valsts kontroles, toties notiek «privatizācija», aug produktu cenas. Aktīvi tiek dalīta un arī izsainniekota kolhozu kopmanta, nenormāli cēlušās cenas par apkuri. Diez vai te jāzīlē, kam par labu tas nāk. Skaidrs — tiem, kas ir pie preču sadales, varas, nevis tiem, kas šo varu uztur. Un vēl tiem, kurus Dievs, kaunu dalot, apgājis.

Diemžēl ieraušanas pūķis tik tālu izlaists, ka atpakaļ krāliņā to iedabūt nebūs ne viegli, ne vienkārši.

Ar kādas atsevišķas amatpersonas atļaušanu, manuprāt, nekas nebūs līdzēts. Jo, — lai pie varas arī nākusi ar demokrātiskiem, tautai patikamiem lozungiem, darbojas nebijušā komunisma nomenklatūra un tās morāle. Diemžēl arī ierindas cilvēku psiholoģija maiz mainījies, drīzāk otrādi — gājusi plašumā juku laiku ideoloģija: nepāņemšu es, paņēms cits; jārauj, kur un ko var. Un tādai ideoloģijai netrūkst piekritēju arī tautfrontiešu vidū.

Jā, tik tālu nu esam. Taču, ja nu valdība neko vairs labu nesola, tas vēl nenozīmē, ka jāsaliek rokas un jāpadodas jaunajam liktenim. Katram, neatkarīgi no partijas piederības un tautības, jāpādomā, ko es esmu darījis, lai mēs visi dzīvotu labāk? Vai esmu domājis tikai par sevi vai mazliet arī par citiem? Jo no tās bedres, kurā esam iekšā, varam izkulties tikai visi kopā, viens otru balstīdami, jo arī retie bagātnieki (uz to pie mums iet) nevarēs uzturēt avizes, medi-

LAIKRAKSTA «NOVADNIEKS» REDAKTORAM

Šī gada 8. oktobra (nr. 73) laikrakstā «Novadnieks» nodaļā «Ziņas» ievietota informācija, ka Līvānu stikla fabrikā apspriež no Vjetnamas, kur ir kopuzņēmums, saņemto vēstuli...

Informācija ir nepamatota un melīga, jo fabrikas vadošie darbinieki to nav snieguši, kā arī laikraksta korespondenti pēc šīs informācijas fabrikā nav griezušies.

Tādēļ lūdzam laikraksta nākošajā numurā oficiāli atsaukt sniegto informāciju un atvainoties fabrikas kolektīvam.

Direktors J. Skreivers

Tas, ka informāciju nav snieguši fabrikas vadošie darbinieki, vēl nenozīmē, ka pats fakts neatbilst patiesībai, turklāt tie laiki, kad jebkuru informāciju vajadzēja saskaņot ne tikai ar «vadošajiem darbiniekiem», bet arī ar kompartijas sekretāru, ir pagājuši. LR likums par masu informācijas līdzekļiem paredz, ka ikvienam cilvēkam ir tiesības izplatīt informāciju, arī fabrikas strādniekam.

«Novadnieks» atzīst, ka 8. oktobra numurā «Ziņas» ievietotā informācija nav īsti precīza. To varēja saprast arī tā, ka Līvānu stikla fabrika saņēmusi oficiālu vēstuli no kopuzņēmuma Vjetnamā un nu to apspriež mītiņos, sapulcēs utt. Vēstuli ir saņēmis konkrēts fabrikas darbinieks no bijušā kolēģa, kurš tagad strādā Vjetnamā, un tās saturu viņš darīja zināmu saviem darba biedriem, kuri viņam ieteica atbildē uzrakstīt tieši to, kas publicēts mūsu avīzes 8. oktobra numurā.

Ņemot vērā, ka 8. oktobra numurā ievietotā informācija nebija precīza un to varēja pārprast, «Novadnieks» to atsauca un atvainojas par šo starpgadījumu.

cīnu, kultūru tikai sev, skolu tikai saviem bērņiem. Citur jau sākas ziedojumu, apģērbu vākšana trūkumā nonākušajiem. Domāju, ka arī pie mums tiem, kas vēl to spēj, vajadzētu palīdzēt mazturīgajiem. Un tikai tad, ja mēs spēsim pārvarēt savu egoismu, rūpējoties par veciem, slimiem grūtdieņiem, par daudz bērņiem ģimenēm, varēsim teikt, ka esam vienoti Latvijā.

Kas attiecas uz siltumapgādi, man liekas, ka te nu kādu derētu saukt pie atbildības caur tautas tiesu.

Par šiem un citiem jautājumiem domājam runāt arī LTF konference, kas notiks šosestdien, 17. oktobrī Preiļu kultūras namā. Tiks izvirzīti delegāti uz LTF kongresu, kā arī ievēlēta jauna valde, tās priekšsēdētājs. Mani kopš 21. aprīļa var uzskatīt par bijušo, jo pēc mana lūguma valdes locekļi sēde nebalsoja par atbrīvošanu no valdes priekšsēdētāja pienākumiem, kurus nevarēju veikt dažādu, galvenokārt personisku, iemeslu dēļ.

Tad nu sestdien saskaitīsim, cik mūsu vēl ir palicis.

Monika Livdāne

LATVIJAS TAUTAS BANKA

Republikā veidojas Latvijas Tautas banka. Tās dibināšanas pirmais posms, kas lielākoties aptvēra Rīgu, jau aizvadīts — dibinātāju skaitā ir 270 akcionāru (vienas akcijas vērtība 5000 LVR, vienam akcionāram nevar būt vairāk par 10 akcijām), un tagad sācies otrs, proti — Latvijas Tautas banku filiāļu veidošana rajonos un citās pilsētās. Sakarā ar to, ka šādu filiāli plānots nodibināt arī Preiļos, lasītāju uzmanībai piedāvājam materiālu, kuru nedaudz saīsinātā veidā pārpublicējam no laikraksta «Solis», lai iepazīstinātu mūsu rajona cilvēkus ar topošās bankas mērķiem.

Pasaules latviešu uzņēmēju savienības priekšsēdētājs, Latvijas Tautas bankas viceprezidents Gvido Harijs VOLBRUKS stāsta:

— Patlaban Latvijas ekonomikā darbojas trīs spēki: valsts kapitāls, t. s. mafiozās struktūras, kas ir impērijas atliekas Latvijā un šeit pārstāv impērijas intereses, latviešu un citu etnisko izcelsmju godīgie uzņēmēji.

Kāds ir spēku samērs? Vislielākais īpatnsvārs ir tieši impērijas struktūrām, procentuāli — apmēram 85 %, valsts kapitāls — 10 % (tas, kas ir aktīvā aprīte), godīgo uzņēmēju kapitāls — tikai 5 %.

Kā tas ir noticis, ka tieši tiem darītājiem ir vismazākā kapitāla daļa? Atmodai sākoties, tajām ar dziesmām, ar ticību politiskajai neatkarībai, par ekonomiskajiem jautājumiem nedomājot. Starp citu, arī tagad par tiem tā īsti nerunā. Līdzdarbojos Pilsoņu kongresā un LNNK, un šajās organizācijās nav izveidotas komandas, kas nodarbotos ar saimnieciskajiem jautājumiem. Esmu runājis ar politiķiem, kas uzskata — Saeimas vēlēšanās pie varas nākot «pareizajiem» cilvēkiem, arī ekonomiskās problēmas varēs atrisināt ar politisko risinājumu. Manuprāt, tā ir aplamība, jo zaudējam laiku un spēku samēru, līdz atpatsimies, ka savā zemē esam tikai kalpi.

Kam ir saimnieciskā vara, tas var nopirkt cilvēkus, pieklusināt — ko nu par to, — mūsu sabiedrībā arī cilvēka iznīcināšana nav nekā sevišķs...

Tie lieli spēki, ko impērija šeit bija savilkusi 50 gados, tā vara, kas bija KGB, partijai, komjaunatnei, militārajām un pusmilitarizētajām struktūrām, ir — konkrēti cilvēki ar plašiem sakariem un miljardiem impērijas rubļu. Šie cilvēki joprojām ir šeit, izveidojuši spēcīgu struktūru, izgājuši labu skolu, ieguvuši lielu pieredzi.

Jāatskatās atpakaļ, lai noskaidrotu — kā īsti sākās tā privatizācija? Sākās ar labu ieceri nodibināt «auseklišus», ko tagad tautā sauc par «rauseklišiem». Tos dibināja iestāžu pirmās personas, sanākot kopā, ieguldot simbolisku kapitālu, izveidojot tiem juridisku formu. Izmantojot to, ka trūkst preču, vadītāji pārdeva savu uzņēmumu saražotās preces savām firmām.

Tā, piemēram, papīru, kas izmaksājis kādus divus tūkstošu rubļu tonnā, tāda firma pārdo tālāk, piemērot klāt «nieka» 10 000 rubļu. Mēnesī starpība jau veido simtiem tūkstošu rubļu, kas toreiz bija liela nauda un piederēja direktoram kā vienam no firmas dibinātājiem.

Var piebilst, ka braucienus uz Poliju ar elektroprecēm, šnabi, zāģiem utt. veicināja rūpnīcu, bāzu direktori, faktiski algojot cilvēkus šīs ekspedīcijām. Direktori bija tie biznesa aizsācēji. Tā ir pirmā privatizācijas iezīme. Tālāk straujā attīstība radīja privāto jeb komercbanku struktūru, ja pirmais bija direktoru līmenis, tas šis jau — ģenerāldirektoru līmenis, jo bankā kā dibinātājs ienāca pirmā persona ar miljonu un vairāk. Te īpaši izcēlās kādreizējās pilsētu izpildkomi-

lejas ar budžetu naudām (ja banku izveido pieci cilvēki ar vienu vai trīs miljoniem, minimālais statūtkapitāls jau ir pieci miljoni). Galvenais — šie dibinātāji un bankas skaistais nosaukums tūlīt piesaislīja uzņēmējus, kas bankā centās atvērt kontus. Tādējādi tika piesaislīts arī uzņēmēju kapitāls. Šie miljardi nepieder uzņēmējiem, bet gan atrodas bankā. Banka, nemaksājot nevienu procentu tiem, kam šie līdzekļi pieder, naudu sāk grozīt — aizdot tiem pašiem, kas to iedevuši.

Aizdotais kredīts pēc trim mēnešiem atgriežas ar 50 % augļojuma uzviju. Bankai pāri peļņa arī pēc nodokļu samaksāšanas un nepieciešamajiem izdevumiem, piemēram, mersedesa iegādei.

Šī nauda aiziet valstij, pilsoņiem? Visa nauda, ko saņem nodokļos, tiešām pieder tautai, tāpat kā zeme, nekustamais īpašums un daudz kas cits. Bet kas ar šo tautas īpašumu izrikojas? Šī abstraktā nauda sadalās ļoti konkrēti, jo to sadala konkrēti valsts ierēdņi. Naudu nenovirza tautai. Vai kāds cits, izņemot mafiozās struktūras, var nopirkt māju, kas izsolē maksā 40—50 miljonus?

Atmodas laikā 100 % bija valsts kapitāls, bet šobrīd valstij ir tikai 10 % kapitāla. Tas ir aizplūdis uz mafiozo struktūru, nevis uz tautas pusi. Joprojām viss virzās uz melno struktūru pusi, un tie 10 % godīgo ierēdņu nevar nodrošināt pareizu kapitāla virzību. Spilgts piemērs — ar kādu sparū likumdevēji pieņem lēmumus par privatizāciju, izdala zemes, objektus, pēc tam uzsāk denacionalizāciju!

Ko varētu darīt, lai novērstu tautas pārvēršanu par izkalpināmajiem?

Jāizveido struktūra, kur pati veidošanās sistēma ir neuzpērkama. Latvijas Tautas banka varētu būt kāla nākotnes ekonomikai, jo to dibinātu visa tauta, un tauta nav mafija! Tagad vairs nepietiek sist ar dūri pie krūtīm, sak, esmu Latvijas patriots. Tagad vajadzētu «sist» ar rubli, ieguldot savus, savas firmas ietaupījumus Latvijas labā. Nauda turpinātu piederēt tiem, kas to ieguldījuši, un tā būtu pazīme, kas mūs vienotu ekonomiski.

Kāpēc ārvalstu kapitāls netiek iepludināts Latvijā?

Lielākā un ietekmīgākā ekonomiskā struktūra, tā, kam pieder 85 % kapitāla Latvijā, ir mafiozā struktūra. Vēl bez bankām, kas ārēji konkurē, bet būtībā darbojas vienā virzienā, tās svarīgi elementi ir kopuzņēmumi un biržas. Visi jau ievērojuši, par to rakstīts presē, ka kopuzņēmumu Rietumu partneri nav firmas ar populārāko un labāko vārdu. Te jāatgriežas PSRS vēsturē, kuras ievērojama sastāvdaļa ir padomju spiegu tīkla pastāvēšana faktiski visā pasaulē. Šiem «kurmjiem», aģentiem, citu valstu nacionālo interešu nodevējiem algu, protams, nemaksāja ar pasta pavedumiem no Maskavas. Tika izveidotas visdažādākās firmas, ar kuru starpniecību Rietumos notika līdzekļu nodošana operāciju veikšanai. Tāpēc kopuzņēmumi šobrīd tikai imitē darbību, nevis reāli veicina tautsaimniecības atjaunošanos. Bir-

žas veic starpnieka funkciju starp izejvielu piegādātājiem un patērētājiem, nodrošinot Krievijas impērijas piekopto «ekonomisko narkotiku» ievādišanu Latvijā — pārdodot par dempinga cenām izejvielas, koriģējot to sadali.

Arī desmitprocentīgais valsts kapitāls neviēš uzticību, jo vairāk tāpēc, ka mūsu valsts rentabilitāte ir ap 48 %.

Protams, šos apsvērumus daudz labāk un precīzāk pārzina arī ārvalstu atbilstīgie dieņestī, taču Latvijas valstij vairāk par visu nepieciešamu ārzemju kapitāla ieguldījumi.

Tātad nepieciešama struktūra, caur kuru šis kapitāls varētu ieplūst un tiešām sekmētu mūsu tautsaimniecības attīstību.

Pasaules latviešu uzņēmēju savienība (PLUS) jau izveidojusi savas komercstruktūras rajonos, lai aptvertu plašus iedzīvotāju slāņus un iesaistītu brīvos līdzekļus saimnieciskajā aprīte.

Rajona Tautas bankas (TB) izveide notiek šādi. Kā rajona TB dibinātāji ar līdzdalībnieku sarakstu jeb listi un līdzekļiem bankā ienāk: rajona uzņēmēj sabiedrību pārstāvis; zemnieku pārstāvis, privātpersonu pārstāvis; pagastu pašvaldību pārstāvis; kultūras un izglītības iestāžu pārstāvis; arī rajona Valsts krājbankas nodaļas pārvaldnieks, kādi tās darbinieki.

Rajonu TB prezidenti veidotu Latvijas Tautas bankas valdi. Rajonu līdzekļiem centrālajā TB pievienotos: ārzemju kapitāla, ziņātnes, radošās inteliģences, uzņēmēju, zemnieku, baznīcas, trimdas organizāciju un pārstāvju līdzekļi, bet šie daudzie pārstāvji veidotu Latvijas Tautas bankas padomi.

Padome lemtu par Latvijas stratēģiski nozīmīgu ieguldījumu izlietošanu. LTB būtu ietekmīgs spēks dažādu tautas saimniecības attīstības programmu realizēšanā, nopietns partneris starpvalstu darījumu noslēgšanā un ārzemju ieguldījumu piesaistē. LTB attiecībā pret reģionālajām bankām veikis komercbankas funkcijas, bet rajonu TB 80—90 % savu kredītesursu izlietos rajonu, novadu interesēs ar mērķi nodrošināt šo teritoriju ražošanas un sociālās infrastruktūras attīstību.

Apvienojot uzņēmēj sabiedrību, privāto uzņēmēju, zemnieku, iedzīvotāju u.c. līdzekļus, izmantojot esošo Latvijas Valsts krājbankas struktūru (PLUS darba grupa un LV Valsts krājbankas vadība par to jau ir vienojušās), iespējams ātri panākt kapitāla koncentrāciju un apriti. Šāda struktūra un plašais dibinātāju loks ļautu efektīvi piesaislīt ārzemju investīcijas un gūt peļņu nevis no augstajām bankas procentu likmēm, bet gan uz naudas masas apgrozības palielināšanas rēķina.

Pie šī plāna PLUS ar trimdas tautiešu un ārzemju speciālistu palīdzību strādājusi jau trīs gadus, un tagad šī struktūra jau varētu sākt kalpot Latvijas valsts interesēm.

Vēlreiz teiksim: mēs gribam būt saimnieki savā zemē, un vēlreiz var atgādināt — patriotiski sist ar dūri pie krūtīm ir tukša skaņa. Tagad mums jāspēj apvienoties ekonomiski, dodot šim mērķim tik, cik katrs to spēj.

Patiesībai acīs skatoties

Atklāti runājot, šodien nevienam nav skaidrības, kā tad šogad ziemā dzīvosim, pareizāk sakot, kā izdzīvosim. Kā rast sevī tādu drošības sajūtu, ka mēs un mūsu pašu vēlētas pašvaldības nav pamestas bargā liktena varā. Šodien no drošas un nomierinošas pašsajūtas tālu, brīžiem šķiet, ka mūsu parlaments, valdība darbojas nepārdomāti, stihiski, nesaredz cilvēku, savu tautu. To, piemēram, var secināt no tā, ka mēs neesam iepazīstināti ar valdības tautsaimniecības programmu, protams, ja tāda vispār pastāv, kas šodien un turpmāk jādara, lai izkļūtu no ekonomikas pilnīga sabrukuma un spētu visi izdzīvot šajā krīzes un haosa situācijā.

Ir pilnīga pārtiecība, ka valdība, apzināti vai neapzināti, izlaidusi varu no savām rokām, pazaudējusi spēju kontrolēt un novērtēt šodienas situāciju. Pamatā tam ir nevēlēšanās rēķināties ar iedzīvotāju un to veidotās pašvaldības domām, ieteikumiem, pat nevēlēšanos uzklausīt.

Visa tā rezultātā mēs soļojam no labklājības pretējā virzienā, pieaug nabadzība, bezdarbs, pilnīga neziņa par rītdienu. Tādā augsnē labi jūtas spekulācija, iedzīvošanās iespējas, vienaldzība, noziedzība. Toties cilvēka gara kultūras veidošanai, veselības aizsardzībai pietrūkst līdzekļu. Netiek izstrādāts reāls, no iedzīvotāju puses apmaksāt iespējams patērētā groziņš.

Šodien iztikas minimums pakāpies virs 4000 rubļiem, bet valdība minājas ap 2000. Toties tā cenšas visu smagumu un atbildību novēlēt uz pašvaldības pleciem, zinot, ka tā nav noslīpināta ar līdzekļiem, ka pieņemtie likumi nedarbojas, daudzi no viņiem ir nepilnīgi, līdz galam nepārdomāti, tālu no reālās dzīves. Labojumi seko labojumiem, kas vēl vairāk visu sarežģī. Skumji, bet otrā pusgada budžetu precīzē un maina septembrī, nodokļu paketi pārtaisa te uz vienu pusi, te uz otru, pašvaldības tauts kā pa tumsu, tā arī netikdamas skaidrībā, kas ir vietējā pašvaldība un kurš ir īstais saimnieks pilsētā.

Pilsētām līdzekļu trūkst jau šodien, un nekas iepriecinošs nerādās tuvākā nākotnē, toties prasības, pienākumi un atbildība pieaug katru dienu. Pat pašu vēlētie deputāti pauž pārtiecību, ka uz valdību nav ko pajauties, ka nekada palīdzība nav gaidāma, pašiem ar visu jāliek galā. Viens otrs no mūsu līdzpilsoņiem to tā arī dara, protams, pēc savām spējām un iespējām, nenoniecinoši pat zagšanu, laupīšanu, izspiešanu, kukulpeišanu. Bet no visu var nozagt, kā, piemēram, siltumu dzīvoklī, gāzes liesmu, auksto un karsto ūdeni no krāna. Par muļķīgajām siltuma krāsnijām daudzstāvu māju dzīvokļos nerunāsim, lai tās paliek uz izgudrotāju sirdsapziņas ieskatīsimies patiesībai acīs, ko tie kas neredzam valdība.

Vakar vēl par 1 Gkal. bija jāmaksā 19 rubļi. Sākoties apkures sezonai, izcenojumi būs pavisam citi. Ogrē aprēķināts, ka siltums maksās 65 rubļus par 1 kv. m, siltais ūdens 456 rubļus no cilvēka. Aizkrauklē siltums maksās 62 rubļus, rīdniekiem siltais ūdens divas reizes nedēļā tiek piedāvāts par 120 rubļiem, toties limbažnieki parēķinājuši, ka vienistabas dzīvokli siltums maksās turpat 1600, divistabu — 1900, trīsstabu — 2490 rubļus. Rīgā vidēji siltums vienam cilvēkam var izmaksāt 2800 rubļus. Citās pilsētās likmes ir vēl augstākas vai arī nedaudz zemākas. Šodien ir arī pilsētas, kur siltais ūdens līdzekļu trūkuma dēļ nav bijis visu vasaru. Jēkabpīlieši savas principiālās nostājas dēļ ir pieņēmuši lēmumu par siltumu no iedzīvotājiem iekasēt 28,50 rubļus par 1 kv. m, par silto ūdeni 135 rubļus no cilvēka, pieprasot valdībai segt starpību starp to, ko maksās iedzīvotāji, un patiesām izmaksām, un tā summa nav mazā — 118 miljoni rubļu. Būs labi, ja valdība pašvaldību balsis sadzirdēs, pagaidām tā noteikt.

Pamēģināsim iziet no vidējiem rādītājiem (lai Dievs dod, ka tie būtu zemāki) — 60 rubļi par 1 kv. m, 450 rubļi no viena cilvēka dzīvoklī. Tad 1 istabas dzīvokli siltums un siltais ūdens maksātu 2100, 2 istabu dzīvokli — 3150, 3 istabu dzīvokli — 4200, 4 istabu dzīvokli — 6000 rubļus. Bet tas jau nav viss. Sašķidrīnātās gāzes balons tagad maksā 505 rubļus vai tā pati gāze no sistēmām dzīvoklī apmēram 110 rubļus uz vienu cilvēku.

Elektrienēģijas cenas ar 15. septembri noteiktas 3 rubļi par kilovatu. Nelietojot gludekli, neizmantojot putekļsūcēju, veļas mašīnu, neskatoties televizoru, bet rēķinot, ka dzīvoklī gaisma deģa vienlaicīgi divas reizes, no simts rubļiem nāksies tomēr šķirties. Aukstais ūdens pēc vecajiem izcenojumiem par elektroenerģiju, tāpat kanalizācija izmaksā trīsdesmit rubļus no cilvēka. Veca vai jauna, Komunālā ministrija noteikusi, ka kairam no mums, gribam vai nē, 24 stundās jāpatērē 250 litrus ūdens. Jēkabpīlieši gan saviem cilvēkiem noteikuši 190 lit-

rus ūdens, tāpat maksu arī mazāku. Īres maksa no 1. decembra būs, pēc pašvaldību ieskaļiem, no 1 līdz 2,50 rubļiem. Varētu neiebilst: patiesi pašvaldības vislabāk zina, kādi ir mājas uzturēšanas izdevumi, kādas naudas aiziet sanitārai apkopei. Bet tās pašas pašvaldības uzreiz var pateikt, ka arī ar tādu īres maksu māja nebūs izdzīvotāja. Nepieciešami četri, pieci rubļi un vēl vairāk, lai patiesi nams nesabrūktu. Kur ņemt naudu, lai segtu šo starpību? Kādam nauda ir jāatrod, pašvaldībām to nodrukāt pagaidām nav uzticēts.

Aprēķinos iziesim no augstākās likmes — 2,50. Tad, ņemot vērā platību, jāpieskaita kopējām izmaksām 75, 100, 150, 200 rubļi. Vēl varētu pieskaitīt to, no kā var atteikties — telefons, kopējā antena, lifts, bet paliksim pie minimālā dzīvokļa apmaksas groziņa, t. i., vienistabas dzīvoklis ar diviem iemītniekiem — 2550, divistabu dzīvoklis ar trim iemītniekiem — 3770, trīsstabu dzīvoklis ar četriem cilvēkiem — 5040, bet četristabu dzīvoklis ar sešiem ģimenes locekļiem, kārtīga daudz bērnu ģimene, normālos apstākļos dzīvojoša — 8700 rubļu. Bet tā ir tikai dzīvokļa maksa.

Kādas šodien ir pārtikas cenas, ziņām — tās aug straujāk, nekā mēs spējam aptvert. Pēdējos sešos gados mūsu algas ir pieaugušas 20 reizes, bet piena produktu cenas vairāk kā 80, cukura — 120, dienišķās maizes, bez kuras nevienam cilvēkam nevar iztikēt, — 140, sabiedriskā transporta — 100 reizes. Vēl vairāk — ir atcelti tirdzniecības piecenojuma ierobežojumi, brīvlaistas visas cenas, nevienai precei, darbībai nav noteiktas cenu, izcenojumu robežas. Tādēļ nav brīnums, ka daudzi tirdzniecības darbinieki un tie, kuri cenšas sevi par tādiem dēvēt, dara visu, lai piepildītu savas kabatas, rīkojas pēc saviem ieskaļiem, par nabaga pircēju nodomājot. Varētu minēt desmit piemērus, pietiks ar vienu. Cigaretēs «Ballija», «Astira» pirmās rūpnīcas vērtiem kopā ar visiem nodokļiem maksā 10 rubļus, patērētāju biedrību veikalos — 25 rubļus un vairāk. Tāpat, neko nerāžojot, nopelnīti piecpadsmit rubļi. To pašu vai teikti par daudzām pārtikas precēm. Valdība solīja cenas pieaugumu piebremzēt, bet tie izrādījās tukši solījumi. Cenas turpinā avēt sākarā ar elektroenerģijas un gāzes cenu pieaugumu, jaunā apgrozījuma nodokļa ieviešanu ar 1. oktobri.

To pašu problēmu priekšā ir personīgo mēģe ipešnieki. Kurināma cenas, ir kļuvisas fantāziskas. Viena tonna nē zavišķi augstvērtīgu akmeņogļu maksā 3000 rubļus, kur tad vēl ēku uzturēšanas izdevumi, visa veida nodokļi.

Šodien katrs ceturtais Latvijas iedzīvotājs ir pensionārs, apmēram 400 000 no viņiem iztikē tikai no pensijas un, ja arī

gribētu strādāt, nevarētu, jo trūkst darba vietu. Tātad 400 000 nevarēs samaksāt par dzīvokli, komunālajiem pakalpojumiem. Bezdarbnieku skaits sniedzas pāri 20 tūkstošiem. Strauji augošs rādītājs. Kur rast izeju, kā aplurēt nabadzības pieaugumu? Bez demokrātijas, kuras mums gan faktiski nav, pasaulē gadu tūkstošiem pastāv humānās attiecības cilvēku vidū, cilvēka vērtības apzināšana. Cienīt cilvēku ir jāprasa ne tikai no pašvaldībām, bet arī no valdības. Kā izsmieklis izskan doma, ka nestrādājošiem pensionāriem nāksies aizpildīt deklarāciju par ienākumiem, ka visiem tiek nolīdzinātas pensijas 2000 rubļu apmērā, ar kuru nevar iztikēt, neatkarīgi, kā un cik esi strādājis un vai vispār esi strādājis. Pensionāriem par mūža darbu netiek nekūr paiets solītis preli, vēl vairāk — tagad pat par zālēm slimnīcā jāmaksā.

Taisnība, šodien pateikt, kam ir visgrūtāk, nav viegli. Labkājības ministrija ir apzinājusi, ka pašreiz palīdzība ir nepieciešama 350 000 ģimeņu. Simboliskie, nokavētie algu paaugstinājumi neko neizmainīs. Šodien, lai izdzīvotu, ir nepieciešams, lai alga un pensija sniegtos pāri 4000 rubļiem, bet daudzli uzņēmumi, paši atrazdamies uz izpūtēšanas sliekšņa, nemaz nav spējīgi samaksāt.

Kāda būs tālākā rīcība ar šiem cilvēkiem, ģimenēm, kas nespēs samaksāt par savu eksistenci, kādi likumi sāks darboties? Pārliksim uz citām telpām, organizēsim labdarības kustību, prasīsim valdībai segt rēķinu? Tas, ka republikai trūkst mērķprogrammas vai tā ir dziļā slepenībā, pamatos nav sakārtota likumdošana, pašvaldību darbību tikai pasliktina. Pašvaldībām un ap sevi organizētām sabiedriskām organizācijām galu galā ar iedzīvotāju atbalstu ir jāpanāk, lai parlaments, valdība pārskatītu savu darbību, kardināli pagriežas pret pašvaldību, iedzīvotāju pamatotām prasībām, saskaņo savu darbību ar sabiedrību. Tam pamatā jābūt pilnīgai atklātībai.

Katrā pilsētā jāizveido ārkārtējās komisijas, kuras darbojas bez iluzoriskām teorijām, politiskām spekulācijām, bet, reāli novērtējot esošo situāciju, prot nekavējoties atrast risinājumu.

Katrā pilsētā jāizveido arī pensionāru apvienības, kurām pamatā mērķis ir palīdzēt pašvaldībām, ieguldot savu labo dzīves pieredzi, sniedzot organizatorisku palīdzību.

Šodien ir nepieciešams veidot arī irnieku savienības, kurām šajā grūtajā laikā būtu sevišķi plašs darba lauks, tikai nekādā gadījumā nenodarboties ar mīļpošanu un tukšu muldēšanu. Savienība vispirms aizstāvētu savas intereses un tiesības, organizēti, kolektīvi cīnītos pret tiem, kuri cenšas izmantot radušos situāciju, aizstāvētu dzīvojamo fondu pret tiem, kas to postī, neuztur kārtībā. Tai jābūt palīgam dzīvokļu privatizācijas gadījumā. Cerams, ka parlaments un

valdība saņems dūšu un pieņems likumu un tā darbības kārtību šajā jautājumā. Kā zināms, Igaunijā, Lietuvā tā jau būs pabeigta. Tūkstošiem māju ir jāatgriež to likumīgajiem īpašniekiem. Daudzu tagadējo īmnieku stāvoklis pasliktināsies, gribam mēs to vai nē. Kas aizstāvēs īmnieku likumīgās tiesības? Problēmu jau šodien ir pietiekoši, arī asuma un rūgtuma. Sava vaina ir nepilnīgam likumam, arī tam, ka tas netika pirms pieņemšanas apspriests ar pašvaldībām, ar iedzīvotājiem. Te kārtējo reizi parādās mūsu parlamenta un valdības pieeja, visu pēc tam uzkrājot pašvaldībām.

Lielvārdes pilsētā ir nodibināta sabiedriski politisko kustību apvienība, kurā apvienojās visas pilsētā pastāvošās sabiedriskās organizācijas, ikviens, kam rūp tautas izdzīvošana. Apvienība piedalās pilsētas valdes sēdēs un sesijās. Viens no apvienības mērķiem ir izteikt savu attieksmi pret notiekošajām nelikumībām.

Demokrātiskā valstī valdībai ir jābalstās uz saviem pilsoņiem. Demokrātija saistīta ar principu, ka valdība pastāv, lai kalpotu tautai, bet ne otrādi. Demokrātiskas darbības pamats ir pilsoņu aktīva piedalīšanās valsts dzīvē. Tad neviens nestāv pāri likumam, necietīs no tā, kas ir paša radīts. Vēsturnieks Leonards Levi sacīja: «Cilvēki var būt brīvi tikai tad, kad to valdības nav brīvas».

Latvijas pilsētu savienības valde vēlreiz griežas pie visām pilsētu pašvaldībām apzināties stāvokļa nopietnību, pašiem risinot jautājumus un reizē uzstādot prasību parlamentam un valdībai nest atbildību savas tautas priekšā.

Valdībai ir jāatbild par ekonomisko stāvokli valstī, bezkontroli, nesakārtoto budžetu, nepārdomāto nodokļu paketi, pašvaldību neuzklausišanu, noziedzības un nelikumību pieaugumu, krīzi izglītībā, zinātnē, kultūrā, medicīnā, par lēmumiem, likumiem, kuri nedarbojas, par visatļautību no atsevišķu deputātu un valdības darbinieku puses.

Latvijas pilsētu savienības valde iestājas pret streikiem no pašvaldību puses, uzskatot, ka tā nav jautājuma risināšana. Aiz pašvaldībām stāv viņu pavalstnieki, un katra darbība ir jāsaņūnā ar viņiem, viņu interesēm un ne citādi. Toties valde uzskata: ja no valdības puses nebus pozitīva risinājuma visos skartajos jautājumos, pareizi atrisināts budžets, izdzīvošanas jautājums, bezdarba novēršana, izstrādāta un tautas atbalstīta ekonomikas un krīzes novēršanas programma, tā savas valdes sēdē, 30. oktobrī Ogri, griezīsies pie visām pilsētu pašvaldībām, pie saviem iedzīvotājiem uz kopīgu darbību. Ne slēgtas valdības sēdes tautai ir vajadzīgas, bet veiklā valodā, atbildes uz visiem jautājumiem.

A. Kalniņš,
pilsētu savienības valdes priekšsēdētājs

Turpinās iedzīvotāju reģistrācija

Tuvojoties Saeimas vēlēšanām, aktuāls kļuvis jautājums par iedzīvotāju reģistrācijas pabeigšanu.

Pilsonības un imigrācijas departamenta Preiļu nodaļas priekšnieks P. Ūpenieks «Novadniekam» šajā sakarībā pastāstīja:

— Rajonā kopumā jau reģistrēti 42,5 tūkstoši iedzīvotāju, tas ir — vairāk nekā 70 procenti. Aizkalnes (reģistratore Marija Pāegle), Silajāņu (Inga Rivča) un Preiļu (Jānis Rubins) pagastos praktiski reģistrēti visi iedzīvotāji. Noslēgumam reģistrācija tuvojas gandrīz visos pagastos.

— Tātad iedzīvotāju atsauce ir liela?

— Šobrīd tā varētu būt augstāka. Ne-reģistrēti vēl palikuši 13 tūkstoši cilvēku. Nebūtu prātīgi reģistrēšanos atlikt uz gada pēdējām dienām, jo tad būs jāsvin Ziemassvētki, jāgatavojas Jaungadam. Negribētos, lai šajās dienās reģistrācijas punktos būtu tāds iedzīvotāju pieplūdums, kā, teiksim, jūlijā un augustā. Būs liela slodze reģistratoriem, nāksies nervozēt apmeklētājiem.

— Kā notiks reģistrācija tajos pagastos, kur, kā teicāt, reģistrējušies praktiski visi un tomēr kāds varbūt to izdarīt aizmirsis?

— Pagastu reģistratori līgumus ir noslēguši līdz 1. novembrim. Tiem iedzīvotājiem, kuri līdz šim laikam nebūs reģistrējušies, nāksies mērot ceļu uz Preiļiem vai Livāniem, kur reģistrācijas punkti darbosies līdz šī gada 31. decembrim. Arī šiem cilvēkiem iesaku to neatlikt uz gada pēdējām dienām, jo 13 tūkstošus dažās dienās pieņemt mēs neesam spējīgi.

— Bet kas notiks ar tiem, kas vispār izvairīsies no reģistrēšanās vai arī atnāks par vēlu?

— Vajadzēs atbildēt likumā paredzētajā kārtībā, proti — maksāt soda naudu līdz 2000 rubļiem.

— Ar ko vēl patlaban nodarbojas jūsu dienests?

— Turpinām izsniegt Latvijas Republikas pilsoņu pasus. Te man jāpiebilst, ka šo darbu stipri apgrūrina nekvalitatīvās fotogrāfijas, ko izgatavo Preiļu fotogrāfi. Man šķiet, ka tas ir vissliktākais visā Latvijā.

Un vēl. Šobrīd sat darbosies datu centrs, tā kādri jau daļēji nokomplektēti.

Kiudas labojums

Šī gada laikraksta «Novadnieks» 8. oktobra numurā rakstā «No skolas vēstures» rindkopā «Arēlos» pareizi jābūt: «Preiļu 6-klasīgās pamatskolas senitārā puļoņa daļībnieki pie skolas ēkas 1938. gadā».

Regina Pastare,
muzeja jaunākā zinātniskā līdzstrādniece

JUBILEJAS IESKAŅA

Jāņa Raiņa muzejs Jāsmuižā vienmēr rīko Latgales dzejnieku jubilejas sarīkojumus. Šogad uz zīmīgu gadskārtu savā dzīvē atskatās Pēteris Jurciņš.

Dzejnieka autorvakars vēlreiz apliecināja muzeja darbinieču centīgo un mērķtiecīgo darbību, kas vērsta ne tikai uz Jāņa Raiņa personību, bet jau gadiem ilgi arī uz latgaļu literatūras izpēti un tās šodienu. Ar šīgada jubilaru muzejam draudzība ir aizsākusies no tā pirmajām pastāvēšanas dienām. Katru gadu dzejnieks ir šīreiz kādā no muzeja rīkotajiem pasākumiem.

Šoreiz — visa uzmanība pievērsta Pēterim Jurciņam. Klausītāji un lasītāji labi pazīst viņa izteikti savdabīgo un tik latgalisko dzeju, lai gan tā savā pārsvarā ir latviešu literatūras sastāvdaļa. Divu valodu stihijās ierautais dzejnieks tomēr ir un paliek Latgalei pierakstītais. Kaut vai tā pati «Vālodzīte». Lai cik brīnišķīgi tā neskanētu dažādu dziedātāju izpildījumā, par izteikti savu, no sirds nākušu, to apzinās katrs latgalietis, kad tā skan paša autora sniegtā. Mūsu novada ļaudīm tā ir kļuvusi par neoficiālu himnu.

Tieši šo tautai tik tuvo dzejnieka īpašību atzīmēja arī sarīkojuma dalībnieki un jubilara viesi. Zīmīgu un interesantu Jurciņa portreta ieskicējumu sniedza Latvijas Universitātes Bioloģijas fakultātes mācībspēks Helēna Mauriņa. Sirsnīgus vārdus viņam vēlēja Andris Vējāns, «Dienas» korespondents Jānis Gurgons, sarīkojuma vadītāja Daiga Lapāne.

Pēteris Jurciņš iepazīstināja klausītājus ar šīsvasaras iespaidiem, kas jau pārtapuši dzejā. Muzicēja ansamblis «Bankrots» no Daugavpils.

V. RADIS
J. SILICKA foto

Kā klājas, ugunsdzēsēj?

Šovasar Preiļu ielās bieži skanēja ugunsdzēsēju mašīnas sirēna. Cilvēki ar skatieniem pavadīja to un minēja: kur šodien aizdedzies? Visbiežāk tie bija meža ugunsgrēki, bet dega arī mājas, šķūņi, siens. Vasara taču bija ļoti sausa. Tāpēc arī uz sarunu aicināju Preiļu ugunsdzēsības un glābšanas dienesta priekšnieku E. BOREIKO. Bet ne jau par ugunsdzēsēju varoņdarbiem un pašreizējām, glābjot mantu un cilvēkus, bet par viņu ikdienu, par to, kas «stāv» aiz mašīnas, kas lielā ātrumā traucas pēc izsaukuma.

— Tātad, Boreiko kungs, pēc kā vadās savā darbā jūsu «komanda»?

— Mums ir Latvijas Republikas likums par ugunsdrošību, kas pieņemts martā, — pirmais šāds likums bijušajā Savienībā. Kā jau pirmajam, tam, manuprāt, piemīt arī daži trūkumi. Piemēram, ka katra saimniecība, SIA utt. var organizēt ugunsdrošības dienestu. Tātad, var arī neorganizēt. Un, protams, neorganizēt! Bet agrāk visās saimniecībās bija cilvēki, kas atbildēja par ugunsdrošību.

— Kā jūs esat apgādāti ar tehniku, degvielu, rezerves daļām?

— Tagad jauna ugunsdzēsēju mašīna maksā vairāk nekā miljonu rubļu. Izteikam ar to, kas ir. Pati vecākā mašīna kalpo mums 11 gadus, pati jaunākā — trīs. Līvānos abas mašīnas ekspluatācijā ir ap desmit gadu. Viena no divām vieglajām mašīnām ir norakstāma. Par katru sīku remontu tagad jāmaksā, agrāk kaut saimniecības varēja draudzīgi izpalīdzēt. Bet mums ienākumu nekādu, visa naudīņa no budžeta.

— Jums, droši vien, arī gadās dzirdēt, ka ugunsdzēsēji atbrauca par vēlu, ūdens atveda maz, utt.?

— Jā, gadās, un ir sāpīgi to dzirdēt. Mums divas mašīnas vienmēr ir «kaujas» gatavībā, uz katras — šoferis un divi cilvēki. Bet ko tie divi var izdarīt? Ar šjūteni jāstrādā divatā, glābšanas darbus viņi nav spējīgi izpildīt. Lielākā mašīna pārvadā piecas tonnas ūdens, mazākā — divas. Pieliek 10 minūtēm. Bet ja tuvumā nav ūdenskrātuves? Mums ir tikai viena mašīna ZIL-131, ar kuru var piebraukt pie degošā objekta pa jebkuru lauku ceļu, pārējās tikai pa labiem.

— Bet ugunsdzēsēju mašīnas taču bija arī agrākajos kolhozos...

— Jā, bija sešas. Kolhozu ugunsdzēsēji operatīvā ziņā bija pakļauti Preiļu ugunsdzēsības daļas dipečeram. Bija rajona izpildkomitejas apstiprināts izbraukumu saraksts izsaukumiem uz ugunsgrēku. Piemēram, jūlijā, kad plosījās daudz ugunsgrēku, viena mūsu mašīna strādāja Ašenieku purvā, otra — Rožupē. Preiļos aizdegās prettuberkulozes dispansers. Uz vietas nebija nevienas mašīnas. Zvanīju Aglonas paju sabiedrības priekšniekam J. Džeriņam, lūdzu mašīnu. Viņš painteresējās, vai dosim benzīnu, un, ja nē, tad arī atteica. Labi vēl, ka ugunsgrēks bija laikus pamanīts, saskrēja daudz cilvēku, un tad arī no Rožupes atsteidzās mūsu mašīna. Nodzēsām.

Šovasar sakarā ar meža ugunsgrēkiem radās liels liels na pārtēriņš. Kā izdzīvosim līdz gada beigām, nezinu. Paldies mežniecībām, tās deva, ko varēja. Ja ne tās, uz šodien benzīna vairs nebūtu.

Ceturtajā ceturksnī jāmaksā 315 tūkstoši rubļu tikai par Preiļu depo ēkas apkuri, bet kur vēl Līvāni! Diez vai spēsīm. Bet pie mums taču augu diennakti dežurē cilvēki, arī mašīnām jāstāv sillās garāžās, lai vienmēr būtu braukšanas gatavībā.

— Jūsu dienests saucas ugunsdzēsības un glābšanas. Kā izskaidrojams tas otrs jēdziens?

— Diemžēl glābšanas funkcijas mēs nevaram izpildīt. Nav ne cilvēku, ne inventāra. Tie divi, kas atbrauc uz ugunsgrēku, paspēj tikai rīkoties ar šjūteni.

— Vai jums ir samazināti štati?

— Jā, tāpēc man, tagad, piemēram, pieci amatī: gan ugunsdzēsības un glābšanas dienesta priekšnieks, gan kadru daļa, kasieris, mašīnrakstītāja un pat sekretāre.

— Kā ir ar ugunsdzēsēju štatiem Līvānos?

— Tur stāvoklis pašlaik ir ļoti sarežģīts. Savā laikā, kad uzcēla bioķīmisko rūpnīcu un māju būves kombinātu, tur pēc standarta bija jābūt ugunsdzēsības daļai, ko arī organizēja. Šo daļu uzturēja abi uzņēmumi. Pieci cilvēki atnāca uz turieni no Līvānu brīvprātīgās ugunsdzēsēju komandas, kuru likvidēja. Tātad, pieciem maksāja no valsts budžeta, pārējiem 20 — no uzņēmumu līdzekļiem. Tie slēdza līgumus ar bijušo ugunsdzēsības pārvaldi. Un no tā sākās neskaidrības. Tie 20 skaitījās pārvaldes štatos, bet algu viņiem maksāja uzņēmumi.

Bet nu rūpnīcas sāka atteikties no ugunsdzēsēju uzturēšanas. Jau gadus četrus cīnījāmies par šiem cilvēkiem. Nevienam vien lēmums pieņemts rajona līmenī. Pavasarī cilvēki bija bridināti par atbrīvošanu. No 1. oktobra viņi atbrīvoti, bet nav saņēmuši algu par jūniju — septembri.

Līvānos paliek 9 cilvēki, jo štatos ievada vēl 4. Katru diennakti dežurē divi: šoferis un vēl viens darbinieks. Katru mēnesi iznāk strādāt vairāk nekā paredzēts, jādod viena papildus brīvdiena. Tāpēc būs dienas, kad Līvānu daļa vispār būs tukša, un tad izsaukt ugunsdzēsēju varēs tikai no Preiļiem. Tik lielā pilsētā kā Līvāni vajadzīgs lielāks ugunsdzēsēju skaits.

Ar E. Boreiko sarunājās
L. ZENKĒVIČA

TELEVĪZIJAS PROGRAMMA

Piektdiena, 16. oktobris

LATVIJAS TV I

18.00 Zīpas. 18.15 Koncerts. 18.25 Tikšanās Kamīna zālē. 19.10 Globuss. 19.35 Valdības viedoklis. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.05 Sports. 21.10 Skatītuve. 21.55 P.Čaikovska balets *Gulbju ezers*

LATVIJAS TV II

17.00 CNN ziņu apskats. 17.30 Ēterā - Vidzemes TV. 18.00 Zīpas. 18.10 Mult. filma. 18.25 Tikšanās Mārupes ielā.

OSTANKINAS TV

18.50 Brīnumu lauks. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Zīpas. 20.40 *Hipodroms*. Mākslas filma. 22.10 Skatiens un citas programma piedāvā... 23.00 Zīpas.

KRIEVIJAS TV

7.00 Vēstis. 7.25 Lietišķu cilvēku laiks. 7.55 Krievijas enciklopēdija. 8.50 Vaļasbrīdis. 9.05 Baltā vārna. 9.50 Kabare *Nieki*. 10.50 *Tikšanās*. TV filma. 11.45 *Santabarbara*. Mākslas filma. 87. sērija. 12.35 Informatīvi komerciāla programma. 12.40 Zemniecības jautājums. 13.00 Vēstis. 13.20 Krievijas Konstitucionālās tiesas zālē. 15.00 TV birža. 15.30 Studija Rost. 16.00 Zīpas bērniem. 16.15 Likteplīnijas. 16.50 Trestis M. 17.05 *Smirnovu ģimene. Kā dzīvot turpmāk?* TV filma. 17.50 V. Disnejs - piektdienās. *Big Foot*. Mākslas filma. 1. sērija. 18.45 Svētki katru dienu. 19.00 Vēstis. 19.20 *Piektais zīmogs*. Ungārijas mākslas filma. 21.00 ...Nav ar pliku roku ņemami. 21.25 Krievijas Konstitucionālās tiesas zālē. 22.00 Vēstis. 22.25 Sporta karuselis. 23.00 Vakara salons.

Sestdiena, 17. oktobris

LATVIJAS TV I

8.45 Kristīgā pasaule. 9.00 Rita stunda. 10.00 Kārumnieks. 10.15 V. Pavlovskis. Lapsēns blēdis. 11.05 Globuss. 11.30 *Bordertauna*. Mākslas filma. 1. un 2. sērija. 12.15 Rīga videoversijā. 12.45 Kinožurnāls Latvijas hronika. 12.55 *L. Indrāne. Zemesvēzi dzirdēt*. Valmieras drāmas teātra izrāde. 15.00 Futbols. Skonto - Olimpija. 15.45 Mārsniņš. 16.30 Spēlmaņu cilts. 17.15 Im. Kalniņa dziesmas. 18.00 Skabarga. 18.45 Umurkumurs. 19.00 Zemnieku stunda. 1. daļa. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.05 Sports. 21.10 Jūsu atpūtai - Tonis. 21.25 Zemnieku stunda. 2. daļa. 21.40 Radošā apvienība *Lobvakari!*

OSTANKINAS TV

8.00 Maratons-15 - mazuļiem. 8.25 Palidzi pats sev. 8.55 Rāmpas viņā pusē - ar smaidu. 9.15 Acīmredzamais - neticamais. 9.45 *Ksenijas vēstules*. TV filma. 10.35 *Rumjanceva lieta*. Mākslas filma. 12.55 New life - Atmoda. (NLA). 14.25 Runāsim vāciski. 14.45 *Nikitas bērni*. Mākslas filma. 15.55 Sarkanais kvadrāts. 16.35 Jenoti. Kanādas mult. filma. 17.00 New life - Atmoda. (NLA). 18.05 *Kucēns*. Mākslas filma. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Zīpas. 20.35 Visas bijetes pārdotas! 22.05 Anne Veski - Maskavā. 23.00 Zīpas. 23.20 TV maratons. 23.40 *Prišvina acis*. Mākslas filma.

KRIEVIJAS TV

7.00 Vēstis. 7.20 Dokumentālā panorāma. 8.30 Manieres. 9.00 Plus vienpadsmit. 10.30 Bumerangs-3. 11.00 *Marija, Mirabela*. Mākslas filma. 12.05 Trumpja dāma. 12.40 Iknedējas lauku vēstnesis. 13.00 Vēstis. 13.20 Konkursa fināls lietišķiem cilvēkiem. 15.35 Saruna ar Billiju Gremu. 16.05 Futbols bez robežām. 17.00 K-2 piedāvā... 17.30 Krievijas parlamenta vēstnesis. 17.45 Ar bērna muti. 18.15 Izklaidējoša programma. 18.45 Svētki katru dienu. 19.00 Vēstis. 19.20 *Peldētājs*. Mākslas filma. 20.30 Deglis-video. 21.00 Kontrasti. 21.40 E. Preslija dzīves nezināmi fakti. 22.00 Vēstis. 22.25 Sporta karuselis. 22.30 Asorti. 23.00 Programma A. 23.30 Ad libitum. 24.00 *Precības*. Mākslas filma.

Svētdiena, 18. oktobris

LATVIJAS TV I

9.00 V.A. Mocarts. 9.20 Reģionālās TV piedāvā... 9.35 Programma nedzirdīgajiem. 9.45 Skabarga. 10.30 Latgales laikagrāmata. 11.30 Savai zemītei. 12.20 *J. Lūsis. Ko tur liegļies, nav vērts*. Liepājas teātra izrāde. 14.30 Es ticu... 15.00 Nāc, māsiņa, padanot! 15.45 Reģionālās TV piedāvā... 16.15 Vestures mirkļi. 17.15 Ex libris. 18.00 Sastikšanās mūzikā. 18.45 Mākslas pasaulē. 19.15 Uz jumta. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.15 Mūsu kinonedēļa. 20.30 Panorāma. 21.15 Sports. 21.20 TV klubā *Pie Vecā Ratiņa*. 22.50 Lifta rokvakars.

OSTANKINAS TV

8.00 Rita agrumā. 8.30 Dok. filma. 8.45 Mult. filma. 8.55 Rita zvaigzne. 9.45 Zem «Pī» zīmes. 10.35 Izvēlas jaunā paaudze. 11.25 *Melnā skaistulīša piedzīvojumi*. Mākslas filma. 14. sērija. 11.50 Dzejnieka L. Ošaiņa koncerts. 13.10 Nams Volhonkas ielā. 1. filma. 14.00 Zīpas. 14.20 Dialogs tiešajā pārraidē. 15.00 Ceļotāju klubs. 15.50 TV un radio konkurss. 16.00 Starptautiskā programma. 16.40 TV locis. 16.55 V. Disnejs piedāvā... 17.45 Zīpas. 18.00 Krokodilam - 70. 19.00 Kinojaunumi. 19.20 *Ģenerālspektors*. ASV mākslas filma. 21.00 Nedēļas nolikumu apskats. 21.45 Sportiska nedēļas nogale. 22.00 *ASTRA* piedāvā... 23.00 Zīpas.

KRIEVIJAS TV

7.00 Vēstis. 7.25 Dok. filma. 7.55 Mult. filma. 8.05 Vaļasbrīdis. 8.20 Folklorā. 8.50 Senas kuplejas. 9.00 Sešsmit... 9.20 Leļļu filma. 9.50 Re, kur viņi... 10.20 TV krustvārdu mīkla. 10.50 *Iemīļjušies*. Mākslas filma. 12.10 Programma *ATSĻĒGA*. 12.40 Zemniecības jautājums. 13.00 Vēstis. 13.20 Spēle *LOGO*. 13.50 Japānas mult. filma. 14.05 Uz sarunu aicina Oktjabri. 14.55 Neiznīcināt... 15.10 *Motivs*. TV filma. 15.40 V. Pozners un F. Donohū. 16.10 Dzīvnieku pasaulē. 17.10 S. Altova benefice. 18.05 S. Namina centrs piedāvā... 18.35 Smieklu maģija. 18.45 Svētki katru dienu. 19.00 Vēstis. 19.20 Holivudas filmu klasika. *Ar dievas ieročiem*. 21.00 XX gadsimts - kadra un aiz kadra. 22.00 Vēstis. 22.25 Sporta karuselis. 22.30 Kinošoks-92.

Atgriežoties pie publicētā

Ticības mācībai skolās jābūt

Izlasot 24. septembra laikrakstā «Novadnieks» K. Bērziņas rakstu «No skolas gaidu daudz», bijām sašutuši par to, ka ir vēl tādas personas, kas kategoriski iebilst pret ticības mācību skolās. Var novērot, cik tālu mūs aizvedusi komunistiskā režīma morāle.

Kur tiek aizvērtas baznīcas, tur tiek atvērti cietumi.

4. oktobrī savā svētrunā J. Gugāns ļoti plaši analizēja un izskaidroja tautai K. Bērziņas rakstu par ticības mācību skolās, par ko viņam ļoti pateicamies. Tikai analfabēti ticības lietās var ieteikt vispirms mācīt pasaules tautu reliģijas. Ka ir vēl tādi bērni, kas neprot krusta zīmi un neko nav dzirdējuši par Dievu un viņa baušļiem. Tāpat nezina arī svēto Vecās un Jaunās derības vēsturi. Dekāns Gugāns uzsvēra, ka ticības mācību māca personas, ko sagatavojis Garīgais seminārs. Pie garīgā semināra darbojas Katehētikas institūts, kas gatavo katehētus ar augstāko izglītību.

Arī brīvās Latvijas laikā pirms kara bija tādi skolotāji, kam bija tiesības mācīt ticības mācību. Tad ticības mācība bija obligāts priekšmets. Priesteri, lai gan to bija daudz vairāk, nevarēja visu paspēt. K. Bērziņai un tiem, kas kategoriski nostājas pret ticības mācīšanu skolās, ieteicam svētdienās kopā ar bērniem apmeklēt dievnamu, kur dekāns savās svētrunās ļoti pamatīgi izskaidro Evanģēliju un ticības patiesības.

Tā mēs, dažu bērnu vecāki, izteicām savas domas un vēlamies, lai skolā būtu ticības mācība, jo mēs gribam, lai mūsu bērni būtu labi, godīgi un laimīgi šajā dzīvē un mūžībā.

I. Znotiņa, Brūvere, A. Ziemele, M. Vilcāne, A. Pauniņa un vēl 20 paraksti

Pārdod

- govi. Tel. 50353;
- grūsnu teli. Tāl. 23944;
- 8 mēnešus vecu kumeļu Rožupē. Trūps. Tel. 58577;
- motociklu ar blakusvāģi. Tel. 21600;
- vai IEKĻA pret atļiecīgu summu māju Preiļos, Lauku iela 6.

Pērk

- vecu T-40 AM. Zvanīt vakaros 36699.

Maina

- divas piekabi pret aku grodiem vai krieģiem vai PĀRDOD. Tel. 21442 pēc 20.00;
- divstāvu dzīvokli Līvānos pret diviem atsevišķiem. Visi ar ērtībām. Tālrunis 44642.

Preiļu sagādes un ražošanas apvienība
slēdz līgumus ar iedzīvotājiem par *burkānu, galdā biešu, kīplokū* nodošanu periodā no oktobra līdz martam.
Tālrunis 22230.

Policijas hronika

◆ No 6. līdz 12. oktobrim

• 6. oktobrī policijā griezies rīdzinieks I.M. No viņa jauncelamās mājas nozagtas deviņas durvis un 27 metri linoleja. Uzlauzts līvānietes J.L. dzīvoklis, pazudušas dažādas mantas.

• 7. oktobrī iekļūts kioskā «Madara» Preiļos, Tirgus laukumā. Preiļu 1. vidusskolā skolnieci pazuduši 900 rubļi.

• Lielākā zādzība notikusi no 8. uz 9. oktobrī. Uzlauzta Preiļu telekomunikāciju centra noliktava, nozagts motorsūkņis, akumulators, sešas radiostacijas, divi radiatori, 36 bronzas ieliktni, krāsošanas agregāts, žāvēšanas kamera, 50 metri dermantīna, bimetāls.

• 9. oktobrī Preiļos no Liepu ielas 28. nama aizdzīts motocikls melnā krāsā ar blakusvāģi. Nodēģusi neapdzīvota māja Stabulnieku pagasta Briškos. J.P. ar medību bisi izšāva uz E.V. Cietušais ceļā uz slīmnīcu mira. Notikuma vieta — Rožupes pagasts, lieta nodota prokuratūrai, bet zināms ir tas, ka vainīgais — padēls nonāvējis patēvu. Traģēdija notikusi dzērumā.

• 10. oktobrī uzlauzts mēbeļu salons Preiļos, Daugavpils ielā, nozagti četri televizori. No 10. līdz 11. oktobrim uzlauzti un apzagti 15. veikals Līvānos.

• 11. oktobrī cietušā lomā nokļuvis Vācijā ražots, paju sabiedrībai «Gailīši» piederošs kombains, no kura nozagtas dažādas detaļas. Jersikas pagasta Iesalniekos nozagtas divas trušu saimes.

• No 11. uz 12. oktobrī uzlauzts līvānietis M.M. pagrabs, nozagts mopēds «Delta».

• 12. oktobrī no noliktavas paju sabiedrībā «Aglona» pazuduši četri elektromotori.

• Šajā periodā turpinājušās velosipēdu un mopēdu zādzības. Pēc vasaras pārtraukuma atkal sācies pastiprināts uzbrukums pagrabiem, nedēļas laikā uzlauzti vairāki pagrabi, nozagti ziemai sagatavotie krājumi.

* * *

Nepilngadīgo lietu inspekcijas inspektori E.Aksjonovu lūdzu komentēt zādzību skolā.
— Kāpēc 8. klases meitenei uz skolu līdzī būtu vajadzīga tik liela summa — 900

rubļi? Izrādījās, ka māte viņai šo naudu iedevusi kurpju pirksanai. No vienas puses, paštāvība ir apsveicama, bet no otras puses, tādā gadījumā jāiemāca arī naudu droši glabāt. Fizikultūras stundas laikā somas ir atradušās meiteņu tualetē. Tajā pat laikā citai meitenei nozagti 30 rubļi. Sestās stundas laikā — vienpadsmitklasniekam — rakstampederumi. Šajā zādzībā vainīgais tika atrasts. Bet kas paņēmis naudu?

Dienu vēlāk, 8. oktobrī kādam jaunākās klases skolēnam izkrita un pazuda 200 rubļu naudas zīme. Kāds cits bērns par to tika turēts aizdomās, jo bija zināms, ka viņš šādu naudas zīmi ir mainījis. Tomēr, kad tika piezvanīts mātei, viņa teica, ka dēlam rīt naudu iedevusi pati, pusdienošanai. Mazākas naudaszīmes nav bijis.

Mēģinot sadzīt kādas pēdas, E.Aksjonova aptaujājusi «Stila» un citu tikpat iecienītu veikalu, kur nopērkamas košlences, pārdevējas, jo uz kurieni gan jaunās paaudzes pārstāvji, tikuši pie naudas, visbiežāk dodas? Visas šajās tirgotavās saņemta atbilde, ka nemaz neesot retums, ka abu Preiļu skolu skolēni veikalā izmainot 200 un 500 rubļu naudas zīmes.

— Tajā pašā laikā vecāki sūrojas, ka nespēj samaksāt par dārgām skolas pusdienām, — piebilda E.Aksjonova.

Ko nu par košlēmēm. Jo ir gadījies redzēt, kā, piemēram, kafējnīcā «Liepas» stundu starpbrīdī iepērkas viens otrs pusaudzis. Nopirct aļus pudeli, mazākajiem puīšiem par viņu sajūsmu vien izāķod nogaršot, bet izdzert nespējot, rokā turēdams, aizsoļo uz savu — 2. vidusskolu. Cita dūša stundu laikā! Par dūšas trūkumu vispār tuvākajā apkārtnē žēloties nevar. Šajā pat — 2. vidusskolā dažreiz mēdzot ierasties bijušie absolventi un par bijušām vai esošām pārestībām turpat skolā kādu sazīlēt līdz asinīm.

Jaunekļu vidū aša rīcība ir cieņā. Piektdienas vakarā 1. vidusskolā bija diskotēka. Gluži saprotams, ka skola nevēlējās tajā laist publiku no ielas. Kārie dejotgribētāji, ilgi nešauboties, par šādu azliegumu izdaudzīja skolai vairākus logus...

L.RANCĀNE

Paju sabiedrību un individuālo lopu turētāju ievēribai

Ar šī gada 15. oktobrī uz apkures sezonas laiku veterinārā aptieka tiek pārcelta uz Brīvības ielu Nr. 15 (bijušā juvelieru veikala telpās).

Kā žagars iecērt ziņa asa,
Un acis pazib miklums spulgs:
Par vienu miļu sirdi mazāk,
Par vienu mazāks mūsu pulks.
Kad pēkšņi un pāragri satumsusi mūža diena EDUARDAM, sāpēs esam līdzās māsai Annai Budencovai.
Paju sabiedrības «Rudzāti» zootehniķu kolektīvs

Tu, miļā māt, nu projām aizej klusi
Tai ceļā pēdējā, no kura nepārnāk.
B.Saulītis
Izsakām dziļu līdzjūtību Kalikstam
Gavaram sakarā ar MĀTES nāvi.
Preiļu valsts SPMK kolektīvs

Lēks saulīte citu ritu
Druvas, silus apraudzīt,
Tu gulēsi mūža miegu
Balto smilšu palagos.
Izsakām dziļu līdzjūtību Rasmaj
Vaivodei, no TĒVA uz mūžu
atvadoties.
Darba biedri

Zemu, zemu rudzu vārpa
Pret saulīti nolikusi,
Redzēj savu arājiņu
Smiltainē aizvedam.
Esam kopā ar Leontīnu Brici,
VĪRU zaudējot.
Priekuļņu fermas kolektīvs

Sāp sirds, no brāļa šķīroties,
Kad viņa taka smilšu kalnā iet...
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Annai
Budencovai, no BRĀĻA šķīroties.
Lāčupu graudu un kaltes
noliktavas strādnieki

Dziedot dzimi, dziedot augi,
Dzīves ceļš bij dziesmu vīts,
Nu no saviem dziesmu draugiem
Dziesmu paņem kapā līdz.
Sērojam līdzī piederīgajiem, pavadot
Jūliju MILTU kapu kalniņā.
Zundānu etnogrāfiskais ansamblis

1992. gada 17. oktobrī no 10.00 līdz 16.00 Preiļu viesnīcas 202. numurā FIRMA IEPIRKS no iedzīvotājiem ordeņus, medaļas, valūtu, senlaicīgus priekšmetus, zelta un sudraba izstrādājumus, kuriem piemīt numismātiska vērtība. Samaksa pēc vienošanās.

SALĪDZINOŠI LĒTI PĀRDOD

- ruberoīdu,
- šiferi,
- ķieģeļus,
- vieglo automašīnu krāsu,
- tapešu līmi.

Tel. 23643.
Zvanīt pēc plkst. 20.00.

NOVADNIEKS IZDOD PREIĻU RAJONĀ PAŠVALDĪBAS UZŅĒMUMS «NOVADNIEKS»

ADRESE: LV 5301, Preiļos, Aglonas ielā 1. PASŪTĪJUMA INDEKSS 68169
REDAKTORS PĒTERIS PĪZELIS

Iznāk kopš 1950. gada 29. marta. Reģistrācijas apliecība № 1018.
Sludinājumus pieņem uzņēmuma grāmatvedībā no plkst. 10.00 līdz 12.00 un no plkst. 14.00 līdz 17.00. ☎ 22305.

Iespīests valsts uzņēmumā «Daugavpils tipogrāfija» Daugavpilī, Valkas ielā 1. Ofsetiespīedums. 1 iespīedlīksne. Pas. 1464
Metīens 5813 eksemplāri.